

زمانبندی عضلات هسته حین فرود آمدن در افراد سالم

عقیل مشلی^۱، علی اشرف جمشیدی^{۲*}، نادر معروفی^۱، حسن جعفری^۱

چکیده

هدف: فعالیت عضلات هسته برای حفظ ثبات ستون مهره‌ای کمری، بدلیل بی ثباتی ذاتی ساختارهای آن بخش از ستون - مهره‌ای، ضروری می‌باشد. همچنین ثبات هسته برای همهٔ حرکات اندامها لازم است. به منظور تحقیق در مورد عملکرد سیستم عصبی مرکزی در مقابل این وضعیت، زمان وارد عمل شدن عضلات هسته در حین فرود آمدن مورد بررسی قرار گرفت.

روش بررسی: برای انجام این آزمون ۱۵ نفر مرد که سابقه کمر درد نداشتند مورد مطالعه قرار گرفتند. جهت ثبت فعالیت عضلات هسته (گلوتوس مدیوس، ارکتوراسپاین، کوادراتوس لمباروم) از الکترودهای سطحی استفاده شد. تکلیف فرود آمدن از جعبه‌ای به ارتفاع ۳۰ سانتی متر انجام شد. به منظور تعیین اولین لحظه‌ی برخورد پا با زمین از یک صفحه‌ی حساس استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که فعالیت عضلات هسته قبل از تماس اولین نقطه از پا با زمین بود. ($P < 0.05$).

نتیجه‌گیری: سیستم عصبی مرکزی با انقباض عضلات هسته، ثبات ناحیه تنہ را حفظ و از این طریق در مقابل نوسانات وارد مقاومت می‌کند.

کلیدواژه‌ها: زمانبندی، هسته، فرود آمدن

حالی که کمتر مورد توجه قرار گرفته است. در ارزیابی تکلیف فرود آمدن همزمان با تحمل وزن از طریق اندامی که تکلیف فرود آمدن را انجام می‌دهد بدن باید علاوه بر کنترل جایجایی مرکز جرم بر روی سطح اتکا جدید، وضعیت جدید را در مقابل نوسانات ناشی از حرکت حفظ کند. برای انجام این مهم فعال شدن عضلات فاکتور مهمی محسوب می‌شود. تکلیف فرود آمدن مدل خوبی به منظور ارزیابی فعالیت عضلات هسته است. لذا هدف از این مطالعه بررسی وارد عمل شدن عضلات هسته در مقابل اغتشاشات بیرونی ناشی از برخورد پا با زمین حین فرود آمدن از ارتفاع ۳۰ سانتیمتری است.

روش بررسی

در تحقیق حاضر ۱۵ نفر مرد سالم مورد مطالعه قرار گرفتند. هیچکدام از افراد سابقه‌ی کمر درد، پاتولوژی اندام تحتانی، دفور میتی ستون فقرات و اختلاف اندام نداشتند. در این مطالعه به منظور ثبت فعالیت الکتروموگرافی از عضلات ارکتور اسپاین، کوادراتوس لومباروم، گلوٹئوس مدیوس و پرونئال از دستگاه الکتروموگرافی کانالهای بایومتریکس^۱، مدل دیتالینک^۲ استفاده گردید. با استفاده از الکترودهای سطحی نقره-کلرید نقره با فاصله‌ی مرکز تا مرکز ۲۰ میلیمتر، سیگنانلهای الکتروموگرافی با پهنهای باند ۱۰-۵۰۰ و فرکانس نمونه برداری ۱۰۰۰ هرتز از عضلات مذکور جمع آوری شد. برای الکترود گذاری عضله گلوٹئوس مدیوس، الکترودها در وسط خطی که تروکانتر بزرگ فمور را به ایلیاک کرست متصل می‌کند قرار گرفت (۱۵). جهت عضله کوادراتوس لومباروم الکترود ۴ سانتیمتر در خارج برآمدگی عضلات ارکتور اسپاینا با زاویه مایل در نیمه فاصله دندنه دوازدهم و سیطی ایلیوم قرار می‌گیرد (۸). برای ثبت فعالیت ارکتور اسپاینا الکترود در سطح مهره‌ی چهارم کمری قرار می‌گیرد (۹). برای تعیین اولین نقطه‌ی تماس پنجه پا با زمین از یک صفحه‌ی حساس که بطور اختصاصی برای انجام این تحقیق طراحی شده بود، استفاده شد. این صفحه به طول ۲۰ و عرض ۳۰ از جنس فوم و فویل و از نوع پیزوالکتریک است. منبع تغذیه این سیستم باطری بود که از این طریق هر گونه نویز برق شهر حذف می‌شد. این سیستم از طریق یک رابط به یکی از ورودی‌های دیجیتال دستگاه الکتروموگرافی

در نتیجه‌ی بی ثباتی ذاتی ستون مهره‌ای (۱) سیستم عصبی مرکزی باید از طریق سیستم عضلانی ثبات ستون مهره‌ای را فراهم کند. یک راهکار برای ارزیابی این مکانیسم بررسی پاسخ عضلات هسته به نوسانات واردہ به آن می‌باشد.

بررسی پاسخ به نوسانات خارجی مثل حرکت سطح اتکا (۲)، اضافه کردن وزنه از پشت و جلو به تن (۴، ۳) اطلاعات مفیدی در رابطه با پاسخ عضلانی به نوسانات در اختیار ما قرار می‌دهد. در مقابل، ارزیابی پاسخ عضلانی به نوسانات واردہ به ستون فقرات از طریق نیروهای واکنشی ناشی از حرکت اندامها (۵) اطلاعاتی در مورد نقش سیستم عصبی مرکزی در ایجاد ثبات ستون مهره‌ای در پیشرفت نوسانات به ما می‌دهد. نشان داده شده که انقباض عضلانی در ارتباط با حرکت اندامها به حفظ وضعیت مرکز جرم بر روی سطح اتکا و ثبات مفاصل متأثر کمک می‌کند (۵، ۶). شواهد دیگر نیز نشان می‌دهد که عضلات ارکتور اسپاین و کوادراتوس لومباروم در ثبات تنہ دخیل‌اند (۷، ۸).

برخی محققین مطرح کردند عضلات ارکتور اسپاین همراه با دیگر عضلات هسته، قبل از حرکات اندام فوقانی و تحتانی (فعالیت پیش‌بینانه) فعال می‌شوند (۹). در رابطه با ثبات هسته و عملکرد، کارائی و صدمه به اندام تحتانی پیشنهاد شد، فعالیت حرکتی در غالب ساپورت پاسچرال باید قبل از شروع ارادی اندام باشد (۱۰). عضلات ران نیز در کارائی عضلات اندام تحتانی اهمیت دارند اما بدليل موقعیت دورشان نسبت به ستون مهره‌ای کمری کمتر در ارتباط بین عملکرد اندام و ثبات هسته مورد مطالعه قرار گرفته‌اند. برای مثال محققین نشان دادند فعالیت عضله گلوٹئوس مدیوس را در تکلیف بالا رفتن از پله قبل از تماس پا با پله بود (۱۱). اگر چه شواهد اهمیت عضلات ارکتور اسپاین و کوادراتوس لومباروم را در کنترل ثبات ستون مهره‌ای نشان میدهد، اما نقش سیستم عصبی مرکزی در کنترل عضلات، زمانی که ثبات ستون مهره‌ای در نتیجه‌ی نوسانات ناشی از اندامها به چالش می‌افتد شناخته شده نیست. مطالعات دیگر پاسخ پیش‌بینانه‌ی این عضلات در مقابل حرکات اندام‌های فوقانی، تحتانی و بالا و پایین رفتن از پله را بررسی کردند (۱۲-۱۴). به نظر می‌رسد ارزیابی تکلیف فرود آمدن برای تحقیق در مورد کنترل تنہ اهمیت زیادی دارد در

پاسخ عضلات در نظر گرفته شده و سپس اختلاف بین زمان برخورد پا با صفحه و زمان شروع سیگنال عضلات محاسبه شده و بعنوان زمان تاخیری هر یک از عضلات ثبت گردید. برای هر یک از عضلات در حین فرود آمدن، میانگین ۵ زمان تاخیری وارد عمل شدن عضله طی ۵ تکرار بعنوان زمان تاخیری نهایی آن عضله در نظر گرفته شد. داده‌های ثبت شده از طریق نرم افزار (۱۸) اس بی اس مورد آنالیز قرار گرفتند. برای مقایسه زمان تاخیر عضلات از آزمون تی استفاده شد. سطح اطمینان در تمام آزمون‌ها ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

یافته‌ها

در این مطالعه میانگین سن ۲۵/۶ سال (انحراف معیار ۵/۸۴)، میانگین قد ۱۷۸ سانتی متر (انحراف معیار ۱/۰۵)، میانگین وزن ۷۴/۵۸ کیلوگرم (انحراف معیار ۱/۳۴) و میانگین شاخص توده بدنی ۲۳/۵۲ کیلوگرم بر متر مربع (انحراف معیار ۳/۱۳) بود. تکرار پذیری نسبی توسط ضریب همبستگی^۱ و تکرار پذیری مطلق توسط محاسبه خطای معیار اندازه‌گیری^۲ بررسی شدند. سپس بر اساس طبقه‌بندی مونرو^۳ درجه تکرار پذیری تعیین و تفسیر گردید (۱۶). برای زمان تاخیر شروع فعالیت عضلات تکرار پذیری نسبی بالا بدست آمد. از طرف دیگر زمان تاخیر شروع فعالیت هر سه عضله تکرار پذیری مطلق قابل قبولی را نشان دادند.

متصل می‌شد و همزمان با لحظه‌ی برخورد پا با صفحه، سیگنال مربوطه در دستگاه ثبت می‌شد. جهت انجام آزمون، فرد در یک وضعیت متعادل نزدیک به لبه قدمای جعبه‌ای به ارتفاع ۳۰ سانتی متر می‌ایستد. پای مورد آزمون هیچ نوع تماسی با جعبه نداشت و به صورت معلق در بالای کف اتاق نگه داشته می‌شود و پاشنه در وضعیت استراحت جلوی جعبه قرار می‌گیرد. همچنین وزن فرد به طور کامل بر روی جعبه توسط پای مقابله تحمل می‌شود. برای شروع حرکت، فرد ابتدا وزن خود را کمی به جلو انتقال می‌دهد و در حالی که تلاش می‌کند وضعیت متعادل را حفظ کند، بر روی پای مورد آزمون فرود می‌آید. در حالی که مفاصل اندام تحتانی بویژه ران و زانو از طریق چشم کترول می‌شود، تکلیف فرود آمدن به طور نرمال توسط هر شخص صورت می‌گیرد. به فرد آموزش داده شد بر روی پنجه فرود آید همچنین فرود آمدن از جعبه را با پرش انجام ندهد و بعد از فرود آمدن وضعیت را تا ۵ ثانیه حفظ کند. به منظور جلوگیری از فعالیت زمینه‌ای، در شروع هر آزمون فرد وضعیت ثابتی را اتخاذ می‌کرد و وقتی فعالیت عضلات غیر قابل مشاهده شد یا به حالت ثبات می‌رسید به عنوان خط پایه در نظر گرفته می‌شد. جهت تعیین نقطه شروع فعالیت عضلات از نرم افزار متلب استفاده شد. بدین ترتیب که در یک بازه زمانی ۳۰۰ میلی ثانیه‌ای از زمان استراحت، شروع اولین صعود یا اولین موج تیزی که بدون توقف یا کاهش دامنه بوده و در نزدیکترین نقطه بعد از محلی که برابر با میانگین بعلاوه ۳ انحراف معیار^۴ زمان استراحت، بود (بعد از تایید چشمی) به عنوان نقطه شروع

جدول ۱- ضرایب همبستگی نسبی و مطلق بدست آمده برای عضلات مورد نظر در افراد سالم

عضله	ICC	SEM
گلوئوس مدیوس	۰/۷۷	۰/۸۸
ارکتوراسپین	۰/۸۷	۰/۹۲
کوادراتوس لومباروم	۰/۸۱	۱/۲۲

1- (Min+3SD)

3- SEM(Standard error of measurement)

2- ICC(Intra class correlation coefficient)

4- Munro

نتایج بدست آمده نشان داد که عضلات هسته قبل از برخورد پنجه با صفحه فعال می شد. گلوتوس مدیوس اولین عضله و بدنال آن

جدول ۲- مقایسه زمان تاخیر وارد عمل شدن عضلات مورد نظر در افراد سالم

انحراف معیار	میانگین	عضله
۱/۸۳	-۷۵	گلوتوس مدیوس
۲/۵۶	-۶۲/۲	ارکتوراسپاین
۲/۷۹	-۶۴/۴	کوادراتوس لومباروم

بحث

ثبات ناحیه لگنی- رانی به عنوان بخش مهمی از هسته بدن، در برابر بار واردہ به اندام تحتانی که در حین فرود از پله ایجاد می شود موثر باشد. محققین در مطالعه ای زمان تاخیر شروع فعالیت عضله گلوتوس مدیوس و پرونال را در حین چرخش مچ پا به داخل برسی کردند؛ حتی در این تحقیق با وجود اینکه واکنش پاسچرال به نوسان مچ پا به داخل از جمله یک عمل رفلکسی محیطی است باز هم فعالیت عضله مذکور زودتر از چرخش مچ پا به داخل بوده است (۱۵).

در روند برسی میانگین زمان تاخیر شروع فعالیت، عضله کوادراتوس لومباروم دومین عضله ای بود که فعال شد. برخی محققین مثل مک گیل^۱ به نقش رشته های داخلی عضله کوادراتوس لومباروم در تامین ثبات و کترول ستون فقرات اشاره کرده اند (۲۱، ۲۲). این عضله ارتباط های نزدیکی با مهره ها دارد و از طریق زوائد عرضی مهره ها قادر است بازوی اهرمی بزرگی را تولید نماید و از سوی دیگر به قفسه سینه و سرتیغ ایلیاک متصل می شوند. لذا می توانند منجر به محافظت ستون فقرات در برابر نیروهای برشی و کترول بار شوند. بنابر این کوادراتوس لومباروم از عضلات بسیار مهم در محافظت جانبی ستون فقرات بطور موضعی بشمار می آید (۲۳). عضله ارکتوراسپاین از جمله عضلاتی است که از ثبات دهنده های موضعی ستون فقرات محسوب می شود (۲۳).

فعالیت زود هنگام عضله ارکتوراسپاین از جمله نشان دهنده نقش این عضله در کترول مرکز جرم، کترول شتاب فرد حین فرود آمدن نشان دهنده نقش این عضله در کترول حرکت پروگریمال اندام تحتانی در حین فرود از پله است. همچنین ممکن است در تامین

یافته های مطالعه حاضر موید تحقیقاتی است که نشان داد زمانی که شخص بتواند اغتشاش را پیش بینی کند عضلات هسته مثل عرضی شکم، مایل داخلی شکم، مایل خارجی شکم، راست شکمی و ارکتوراسپاین بطور سریع و قبل از اعمال اغتشاش وارد عمل می گرددند تا ثبات لازم را تامین کند (۳).

در مورد عضله گلوتوس مدیوس می توان گفت کترول کننده ای اصلی حرکت ران، لگن و تنہ در صفحه فرونتال است و به عنوان یک عضله دور کننده ران، جایجا بی جانی را هنگام اعمال اغتشاش کترول می کند (۱۹، ۲۰). فعالیت زود هنگام عضله مذکور نشان دهنده نقش این عضله در کترول حرکت پروگریمال اندام تحتانی در حین فرود از پله است. همچنین ممکن است در تامین

نتیجه‌گیری

نتایج تحقیق حاضر نشان داد انقباض عضلات گلوئنوس مدبوس، کوادراتوس لومباروم و ارکتوراسپینا پیش بینانه بوده و فعالیت این عضلات در ارتباط با کنترل ثبات ستون مهره‌ای در مقابل نوسانات ناشی از برخورد پا با زمین است.

تشکر و قدردانی

نویسنده‌گان این مقاله بر خود لازم می‌دانند از مسئول محترم مرکز تحقیقات دانشکده توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی تهران و همچنین از تمام شرکت کنندگان در مطالعه تشکر و قدردانی بنمایند.

پاسچر، همسو با کنترل مرکز جرم صورت می‌گیرد (۲۴). بطرور کلی عضلات ارکتور اسپینا و کوادراتوس لومباروم جز عضلات مهم هستند که ثبات پروکسیمال زنجیره حرکتی را برای حرکت اندام تحتانی و ثبات تنہ را قبل از بروز اغتشاشات داخلی (گشتاورهای ناشی از عماکرد عضلات) و خارجی (نیروی عکس العمل زمین در برخورد پا با زمین) تأمین می‌کنند (۲۵، ۲۳، ۱۴).

ما پیشنهاد می‌کنیم انقباض این عضلات در ارتباط با کنترل ثبات ستون مهره‌ای در مقابل نوسانات ناشی از برخورد پا با زمین است. درمانگرها باید عملکرد این عضلات را هنگام آموزش کنترل ثبات تنہ به بیماران در نظر داشته باشند.

منابع:

- 1-Panjabi MM. The stabilizing system of the spine, part I: function, dysfunction, adaptation, and enhancement. JSpinalDisord1992;5:383-9.
- 2-Allurn JHJ, Honneger F, Platz CR. The role of stretch and vestibulospinal reflexes in the generation of human equilibrating reactions: afferent control of posture and locomotion. Elsevier Science Publishers BV1989(399-409).
- 3-cresswell AG, Oddsson L, Thorstensson A. The influence of sudden perturbations on trunk muscle activity and intra abdominal pressure while standing. Exp BrainRes 1994;98:336-41.
- 4-Lavender SA TY, Andersson GBT. Trunk muscle activation and co-contraction while resisting applied movements in a twisted posture. Ergonomics1993;36:1145-57.
- 5-Bouisset S, Zattara M. A sequence of postural adjustments precedes voluntary movement. Neurosci Lett1981;22:263-70.
- 6-Friedli WG, Hallet M, Simon SR. Postural adjustments associated with rapid voluntary arm movements, 1: electromyographic data Nultrol A'mrosurg Psythzatry 1984;47:611-27.
- 7-Wilke HJ WS, Claes LE, et al. Stability increase of the lumbar spine with different muscle groups: a biomechanical in vitro study. Spine 1995; 20:192-8.
- 8-Cynn HS, Kwon OY et al.Yi. Effects of lumbar stabilization using a pressure biofeedback unit on muscle activity and lateral pelvic tilt during hip abduction in sidelying. Arch Phys Med Rehabil2006: 87-95.
- 9-Hodges PW Richardson CA, Thorstensson A. Preparatory trunk motion accompanies rapid upper limb movement. Exp Brain Res1999;124(1):69-79.
- 10-Beraud P,Gahery Y. Relationship between pos-tural support and intentional movment. Biomechanical approach [French] Arch Int Physiol BiochimBiophys 1991;99(A77-A99).
- 11-Cowan SM, Crossley KM, Bennel KL.Altered hip and trunk muscle function in individuals with patellofemoral pain. Br J Sports Med2009;43:584-88.
- 12-Aruin A, Latash M. Directional specificity of postural muscles in ked~folward pc~stural reactions during fast voluntary arm movements. Bruin Res1995;103:323-32.
- 13-Belen'kii V,Gurfinkel VS, Paltsev Y. Elements of control of voluntary movements.Bzozjika1967;12:135-1.
- 14-Hodges PW,Richardson CA. Contraction of the Abdominal Muscles Associated With Movement of the Lower Limb. 1997;77(2):132-42.
- 15-Scott M,Beckman SM, Tomas S. Ankle inversioninjury and hypermobility: Effect on hip and ankle muscle electromyography onset latency. Arch Phys Med Rehabil1996;76:1138-43.
- 16-Domholdt, E. Rehabilitation research principles and applications.3rd Edi. elsevier Saunders2005.
- 17-Hodges PW, Richardson CA. Feedforward contraction of transversusabdominis is not influenced by the direction of arm movement. Exp Brain Res1997;114(2):362-70.
- 18-Donna M, Urquhart PWH. Postural activity of the abdominal muscles varies between regions of these muscles and between body positions. Gait & posture2005;22:295-301.
- 19-Tang P, Woollacott MH, Chong RKY. Control of reactive balance adjustments in perturbed human walking: role of proximal and distal postural muscle activity. Exp Brain Res1998;119:141-52.
- 20-Hui-Chan CW et al. Modulaton of prelanding lower-limb muscle responses in athletes with multiple ankle sprain. med Sci Sports Exerc2007;39(10):165-71.
- 21-Richardson CA, Hodges PW, Hides J. Therapeutic exercise for lumbopelvic stabilization.A Motor Control approach for The Treatment and Prevention of Low Back Pain. 2nd ed Philadelphia: Chuchill

livingstone2004.

22-Akuthota V Ferreiro A, Moore T, Fredrikson M. core stability exercise principles. Curr sports Med Rep 2008;7(1):39-44.

23-Liebenson C. Rehabilitation of the spine. A practitioner's Manual 2nd ed Baltimore:Lippincott Williams and Wilkins2007.

24-Aruin A LM. Directional specificity muscles in feedforward postural reactions during fast voluntary arm movements. Experimental Brain Research 1995;103(2):323-32.

25-Hodges PW. Is the role for transversus abdominis in lumbopelvic stability? Manual therapy 1999;4(2):74-86.

Timing of the core muscles during landing in healthy subjects

Mamashli A. (MSc Student)¹, Jamshidi A.A. (PhD)^{2}, Maroufi N. (PhD)², Jafari H. (PhD)²*

۹۷

Receive date: 2/11/2012

Accept date: 22/12/2012

*1-MSc Student of Physiotherapy,
Physical Therapy Department,
Rehabilitation School of Tehran
University of medical science,
Tehran, Iran*

*2-PhD in Physiotherapy, Assistant
professor, Physical Therapy
Department, Rehabilitation School
of Tehran University of medical
science, Tehran, Iran.*

***Correspondent Author Address:**

Physical Therapy Department,
University of Social Welfare and
Rehabilitation Sciences, Tehran,
Iran.

*Tel: +98 21 22228051

*E-mail: aliajamshidi@yahoo.com

Abstract

Objective: Proper activity of core muscles is essential for the stability of lumbar spine, because of the unstable structure of the lumbar spine. Also stabilization of the core and pelvis is necessary for all movements of the extremities. In order to investigate how the central nervous system deals with this situation, the timing component of the muscles of core were evaluated during landing.

Materials & Methods: To examine this task in healthy persons, 15 male subjects with no history of low back pain were studied. Surface electromyography electrodes were used to record the activity of selected core muscles.

Results: Findings of this study indicated that core muscles activity occurs just prior feet touch the ground.

Conclusion: Results suggest that the central nervous system deal with stabilization of the spine by contraction of the core muscle in anticipation of perturbation produced when feet touch the ground.

Key Words: Timing, Core, Landing